

(๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้
คดีหมายเลขคำที่ ทค. ๒ / ๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ ๗๑๖ / ๒๕๖๒

วันที่อ่าน ๒๑ พ.ค. ๒๕๖๕

ท่านเจ้าของสำนวน (นายบทลล กิติภักดิ์)

นางสาวสุนันต์ เจนพาณิชพงศ์
อำนวยการ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๑๐๗๒๖ / ๒๕๕๔

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๑ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

ความแพ่ง

ริเทล รอยัลดี คัมปะนี

โจทก์

ระหว่าง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่ ๑

นายบรรยงค์ ลัมประยูรวงศ์ ที่ ๒

นายเกียรติ หรรุ่งโรจน์ ที่ ๓

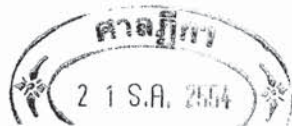
นางภาณุมาศ สิทธิเวคิน ที่ ๔

นายสมยศ เชื้อไทย ที่ ๕

พลตำรวจตรีรัฐวิทย์ แสนทวีสุข ที่ ๖

นายชาญวิทย์ สุวรรณบุญย์ ที่ ๗

นายสุวรรณ สุขประเสริฐ ที่ ๘

นายปอ อนาวิน ที่ ๙
นายจ๊กกพงศ์ ณ บางช้าง ที่ ๑๐

เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา เครื่องหมายการค้า

จำเลยทั้งสอง อรรถรณ์ศักดิ์ คำพิพากษา ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า-
ระหว่างประเทศกลาง ลงวันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ศาลฎีกา รับวันที่ ๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าอักษรโรมัน คำว่า
“AE” อ่านว่า “เอ” ในลักษณะตัวอักษรต่าง ๆ กันในหลากหลายลักษณะ และได้รับการ
จดทะเบียนไว้แล้วในสินค้าจำพวกต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงสินค้าในจำพวกที่ ๓ และ ๑๔ ในประเทศ
ต่าง ๆ ทั่วโลก เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๙ โจทก์ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
คำว่า “AE” สำหรับสินค้าในจำพวกที่ ๓ รายการสินค้า สารที่เตรียมขึ้นใช้ทำความสะอาด
ร่างกาย เครื่องสำอางนอมผิว ฯลฯ ตามคำขอจดทะเบียนเลขที่ ๖๔๐๘๙๘ และสำหรับ

สินค้าในจำพวกที่ ๑๔ รายการสินค้า เครื่องประดับที่ทำจากอัญมณี และทำจากอัญมณี
เทียม ฯลฯ ตามคำขอจดทะเบียนเลขที่ ๖๔๐๘๙๙ โดยโจทก์ระบุคำอ่านและแปลในคำขอ
ทั้งสองว่า “อักษรโรมัน อ่านว่า “เอ” แปลไม่ได้” นายทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีคำสั่งว่า
เครื่องหมายการค้าตามคำขอของโจทก์ทั้งสองคำขอเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้า
ของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว จึงไม่อาจรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า โจทก์ไม่เห็น
ด้วยกับคำสั่งของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ
เครื่องหมายการค้า ต่อมาโจทก์ได้รับหนังสือแจ้งจากจำเลยที่ ๑ ว่าคณะกรรมการเครื่องหมาย
การค้าได้พิจารณาอุทธรณ์ของโจทก์แล้ว เห็นว่า เครื่องหมายการค้าคำว่า “AE” ของ
โจทก์ทั้งสองคำขอไม่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้ก่อนแล้ว
แต่โดยที่คำสั่งกล่าวเป็นคำที่มีคำแปลตามพจนานุกรมของ ดร.วิทย์ เทียงบูรณธรรม
ซึ่งแปลได้ว่า “หนึ่ง” จึงนับว่าเป็นคำสามัญทั่วไป ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗
แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และไม่ชอบที่จะได้รับการจดทะเบียน
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ
เครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ในประเด็นการพิจารณาลักษณะบ่งเฉพาะของเครื่องหมาย

การค้า เนื่องจากตามหลักฐานพจนานุกรมที่โจทก์นำส่งในชั้นอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน
เครื่องหมายการค้าปรากฏชัดเจนว่า คำว่า “AE” มิใช่เป็นคำที่ปรากฏความหมายหรือคำแปล
ในพจนานุกรม การที่มีเพียงพจนานุกรมของ ดร.วิทย์ เทียงบุรณธรรม ตามที่อ้างถึงใน
คำวินิจฉัยจึงไม่เพียงพอที่จะทำให้ฟังได้ว่าคำว่า “AE” เป็นคำตามพจนานุกรม (dictionary
word) นอกจากนี้ตามพจนานุกรม Webster’s Third New International Dictionary
ระบุว่าคำดังกล่าวเป็นคำที่ใช้โดยชาวสกอต มิใช่เป็นคำที่ใช้โดยบุคคลทั่วไปอันเป็นการยืนยัน
ว่า คำว่า “AE” มิใช่คำทั่วไปตามพจนานุกรม แต่เป็นคำที่เกิดจากการประสมตัวอักษรและ
ออกเสียงได้แต่ไม่มีคำแปล จึงถือเป็นคำประดิษฐ์มีลักษณะบ่งเฉพาะในตัวเอง ตามมาตรา ๗
วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และหากฟังว่าคำว่า
“AE” เป็นคำตามพจนานุกรม มิใช่คำประดิษฐ์ คำว่า “AE” ก็ชอบที่จะรับจดทะเบียนเป็น
เครื่องหมายการค้าได้ตามกฎหมาย โดยถือเป็นคำธรรมดา (ordinary word) ที่แปลได้ว่า
“หนึ่ง” ซึ่งคำแปลดังกล่าวมิได้มีความหมายถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าที่ระบุใน
คำขอจดทะเบียนโดยตรง จึงมีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๒) แห่ง
พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ การที่คณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

มีคำวินิจฉัยว่าคำดังกล่าวเป็นคำสามัญทั่วไป ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ จึงเป็นการวินิจฉัยที่ผิดกฎหมายเนื่องจากพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มิได้ห้ามนำคำธรรมดามาจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหรือระบุว่าคำธรรมดาเป็นคำที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะโดยตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวก็ระบุชัดเจนว่า คำธรรมดาหากไม่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง ถือเป็นคำที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ การที่คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าวินิจฉัยว่าหลักฐานต่าง ๆ ที่โจทก์นำส่งไม่เพียงพอที่จะรับฟังว่าเครื่องหมายการค้าของโจทก์มีลักษณะบ่งเฉพาะนั้น ก็เป็นเพียงคำกล่าวอ้างลอย ๆ ไม่มีรายละเอียดเหตุผลสนับสนุนว่าไม่เพียงพอและไม่เพียงพอเพราะเหตุใด จึงเป็นคำวินิจฉัยที่ปราศจากข้อสนับสนุนการใช้ดุลพินิจ อันทำให้คำวินิจฉัยดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า และขอให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ถึงที่ ๑๐ ในฐานะคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามคำขอทั้งสองของโจทก์ต่อไป

จำเลยทั้งสิบให้การว่า คณะกรรมการเครื่องหมายการค้ามีอำนาจทบทวน คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และ

พิจารณาวินิจฉัยโดยเหตุอื่นนอกจากที่ปรากฏในคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ การพิจารณาของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าในคดีนี้จึงเป็นไปตามกรอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ทุกประการ หากได้เป็นการพิจารณาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ยกฟ้อง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้วพิพากษาให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าที่ ๙๕๕/๒๕๕๑ และที่ ๙๕๖/๒๕๕๑ ในส่วนที่วินิจฉัยให้ระงับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของโจทก์ เนื่องจากไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ให้จำเลยที่ ๑ ดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเลขที่ ๖๔๐๘๘๘ และเลขที่ ๖๔๐๘๘๙ ของโจทก์ต่อไป คำอุทธรณ์นิยมให้เป็นพิบ

จำเลยทั้งสิบอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังยุติในเบื้องต้นว่า โจทก์เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าอักษรโรมันคำว่า “AE” อ่านว่า “เอ” ในลักษณะตัวอักษรประดิษฐ์ต่าง ๆ กัน และได้รับการจดทะเบียนในสินค้าจำพวกต่าง ๆ ในหลายประเทศ โจทก์ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมาย

การคัดดังกล่าวสำหรับสินค้าในจำพวกที่ ๓ รายการสินค้า สารที่เตรียมขึ้นใช้ทำความสะอาด
ร่างกาย เครื่องสำอางถนอมผิว ฯลฯ ตามคำขอจดทะเบียนเลขที่ ๖๔๐๘๙๘ และสำหรับ
สินค้าในจำพวกที่ ๑๔ รายการสินค้า เครื่องประดับกายทำจากอัญมณีและทำจากอัญมณี
เทียม ฯลฯ ตามคำขอจดทะเบียนเลขที่ ๖๔๐๘๙๙ โดยระบุคำอ่านและแปลในคำขอทั้งสอง
ว่า อักษรโรมันอ่านว่า “เอ” แปลไม่ได้ นายทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีคำสั่งว่า
เครื่องหมายการค้าของโจทก์เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้
จดทะเบียนไว้แล้วจึงไม่อาจรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า โจทก์อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว
คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของโจทก์ทั้งสองคำขอไม่คล้ายกับ
เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว แต่เครื่องหมายการค้าของโจทก์เป็นคำที่มี
คำแปลได้ว่า “หนึ่ง” จึงนับว่าเป็นคำสามัญทั่วไป ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา ๗
แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และไม่ชอบที่จะได้รับการจดทะเบียน
โจทก์จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองมีว่า เครื่องหมายการค้า
ของโจทก์มีลักษณะบ่งเฉพาะอันพึงรับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้หรือไม่ โดยจำเลยทั้งสิบอุทธรณ์ว่า แม้เครื่องหมายการค้า “AE” ของโจทก์จะมีใช้คำที่ใช้เรียกชื่อสินค้าและไม่เป็นคำที่เล็งถึงคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าที่โจทก์ยื่นคำขอจดทะเบียนโดยตรงตามที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยให้ก็ตาม แต่คำว่า “AE” แปลว่า หนึ่ง ซึ่งมีความหมายถึงหน่วยนับที่ใช้กันจนเป็นปกติธรรมดา จึงนับว่าเป็นคำที่มีความหมายทั่วไปประเภทคำสามัญทั่วไปที่ไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ นั้น พิเคราะห์แล้ว สำหรับปัญหาว่า เครื่องหมายการค้า “AE” ของโจทก์เป็นคำที่มีความหมายแปลว่า หนึ่ง ที่ใช้กันจนเป็นปกติธรรมดาดังที่จำเลยทั้งสิบอุทธรณ์หรือไม่นั้น ข้อเท็จจริงตามทางนำสืบของจำเลยทั้งสิบได้ความว่า คำว่า “AE” ตามพจนานุกรม A NEW ENGLISH - THAI DICTIONARY โดย ดร.วิทย์ เทียงบูรณธรรม เอกสารหมายเลข ล.๑๖ แปลว่า หนึ่ง และตามทางนำสืบของโจทก์ได้ความว่า ตามพจนานุกรม Webster’s Third New International Dictionary ระบุว่า คำดังกล่าวเป็นคำที่ใช้โดยชาวสกอตอาจแปลได้ว่า หนึ่ง แต่ในพจนานุกรมฉบับอื่นอีกหลายฉบับที่โจทก์อ้างส่งศาลนั้นไม่มีคำว่า “AE” อยู่ จึงไม่อาจหาความหมายหรือคำแปลของคำนี้ได้ จำเลยทั้งสิบมิได้นำสืบ

ให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของพจนานุกรมฉบับของ ดร.วิทย์ เทียงบุรณธรรม ว่ามีความ
น่าเชื่อถือเพียงใด คงมีพจนานุกรมอีกฉบับเดียวที่มีคำว่า “AE” บรรจุอยู่ด้วยซึ่งอธิบายว่า
เป็นคำที่ใช้โดยชาวสกอต แปลว่า หนึ่ง อันเป็นการแสดงให้เห็นอยู่ว่า คำว่า “AE” มิใช่เป็น
คำที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปดังที่จำเลยทั้งสิบกล่าวอ้าง ดังนี้ ข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานของ
คู่ความดังกล่าวจึงยังรับฟังไม่ได้ว่า คำว่า “AE” เป็นคำที่มีความหมายทั่วไปในประเภทคำสามัญ
ทั่วไปดังที่จำเลยทั้งสิบอุทธรณ์ อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสิบข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ที่จำเลยทั้งสิบอุทธรณ์ว่า
เมื่อคำว่า “AE” เป็นคำสามัญทั่วไป ย่อมไม่มีลักษณะทำให้ประชาชนทั่วไปหรือผู้ใช้สินค้าเข้าใจ
ว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านี้แตกต่างไปจากสินค้าอื่นอย่างไร จึงไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ
ตามมาตรา ๖ และ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
พ.ศ. ๒๕๓๔ นั้น เห็นว่า แม้คำว่า “AE” อาจมีความหมายแปลว่า หนึ่ง สำหรับประชาชน
บางเชื้อชาติในบางประเทศก็ตาม แต่เมื่อคำดังกล่าวไม่อาจถือว่าเป็นคำสามัญทั่วไปดังที่ได้วินิจฉัย
มาแล้วก็ต้องถือว่าเป็นคำที่โดยทั่วไปไม่มีคำแปลหรือเป็นคำที่ไม่มี ความหมายดังที่โจทก์
อ้างและนำสืบ การที่โจทก์นำคำดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องหมายการค้าของโจทก์ย่อมถือได้ว่า
เป็นการใช้ในลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้านั้นทราบและเข้าใจได้ว่า สินค้าของโจทก์

แตกต่างจากสินค้าอื่น อันเป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามนัยแห่งมาตรา ๗
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และเครื่องหมายการค้าของ
โจทก์นี้ถือว่าเป็นคำหรือข้อความที่ไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าของโจทก์โดยตรง
ซึ่งตามมาตรา ๗ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔
ให้ถือว่ามิได้มีลักษณะบ่งเฉพาะอีกด้วย อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองข้อนี้ฟังไม่ขึ้นอีกเช่นกัน
อุทธรณ์ข้ออื่นของจำเลยทั้งสองไม่เป็นสาระแก่คดี ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและ
การค้าระหว่างประเทศไม่รับวินิจฉัย ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
กลางพิพากษามานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองข้อฟังไม่ขึ้น
พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ.

นายไมตรี ศรีอรุณ

นายอร่าม เสนามนตรี

นายสมควร วิเชียรวรรณ

